

Til SVs programarbeid 2021 – 2025
ved Andreas Sjalg Unneland
andreas.sjalg@su.no

Vår ref.: AFI

Deres ref.:

Dato: 22. januar 2020

Innspill til SVs programarbeid på feltet oppvekst og kunnskap

Viktige tiltak i Stortingsperioden 2019 – 2023:

- **Å få tid til fagfornyelsen.**
I følge kunnskapsministeren er dette den største reformen siden Kunnskapsløftet. Likevel er det ikke satt av tid til lærerne for å sette seg inn i, og å gjennomføre reformen. Vi ønsker én time nedsatt undervisningsplikt pr årsverk fra skoleåret 2020/21 i innføringsperioden som er fastsatt til tre år.
- **Lovfestet rett til godkjent lærer i alle undervisningstimer.**
Dette er omtrent identisk med et forslag fra Opplæringslovutvalget som vi støtter varmt. Alt for ofte spares det ved å legge opp til "lærerfrie undervisningstimer", eller "selvstudium". For at kvaliteten i undervisning skal sikres, må det være lærer til stede. Ikke minst gjelder dette spesialundervisning. Hvis det ikke er mulig å få tak i godkjent lærer, mener vi det må søkes dispensasjon. På samme måte som når man ikke får pedagoger nok i barnehagen.
- **Styrke rettssikkerheten til ansatte i skolen.**
§ 9A er blitt en utfordring for rettssikkerheten til ansatte. Elevens subjektive oppfatning blir ikke bare brukt for å utarbeide tiltaksplaner, men også for å straffe ansatte. Vi ønsker at det utarbeides retningslinjer der det framgår at elevens subjektive oppfatning ikke alene kan brukes som grunnlag for advarsler i arbeidsforholdet, eller til å begrunne oppsigelser. Det må være mulig å ivareta elevenes interesser uten at ansatte blir tilnærmet rettsløse.
- **Tillitsreform.**
Må bli slutt på nedsnakking av lærere. Må utøves tillit til lærernes kompetanse og faglighet. Trepertssamarbeidet må prentes inn som en drivkraft i kommunal tjenesteutvikling.
- SV må bidra med en god rolleforståelse i partssamarbeidet i kommuner og stat

Til programmet

Punktene overfor bør også inn i programmet.

Barnehage

Finansieringsordningen til private barnehager hindrer kvalitetsutvikling. Hvis en kommune ønsker å satse på en kvalitetsheving av sine barnehager, blir det veldig dyrt siden de må utbetale det samme til de private barnehagene i kommunen. Finansieringsordningen virker slik at kommunene presser kvaliteten på egne barnehager mest mulig for å slippe å betale så mye til private. Vi får en nedadgående spiral.

Finansieringen av private barnehager må løsrives fra hvor mye kommunen bruker på sine. Det må kunne lages en ordning der både private og offentlige barnehager i utgangspunktet får samme tilskudd. Private barnehager som har dårligere pensjonsordning/lønn enn offentlige, trekkes tilsvarende i tilskudd. Da vil det ikke være noen grunn til å skvise de ansatte på disse områdene.

Fylkesmannen kan i tillegg ha en pott å tildele små barnehager i distriktene som er dyre i drift, men nødvendige for bosettingen.

Heldagsskole og flere lærere

Lærernormen er jo innført nå, men vi ønsker et krav om at maks antall elever per klasse på første trinn ikke må overstige 15. Hvis man mener noe med tidlig innsats, kan vi ikke ha 30 førsteklasinger i samme rom over lengre tid.

Vi mener det bør lovfestes at det skal være en egen SFO-leder. De fleste kommuner har dette, men noen har funnet ut at de kan spare penger ved å pålegge en allerede overarbeidet rektor også denne oppgaven.

En inkluderende fellesskole

Flott at dere vil ha flere yrkesgrupper inn i skolen. Spesielt trenger vi sosialfaglig kompetanse hvis vi vil bygge et godt lag rundt eleven. Vi ser at dette er vanskelig å få til i praksis pga økonomi. Her må det nok et pålegg til. Vi kan tenke oss et krav om at personer med sosialfaglig kompetanse i skolen/PPT på et eller annet vis må inn i Opplæringsloven eller forskrifter.

Opplæringslovutvalget har foreslått at også andre høyskole- eller universitetsutdannede personer skal kunne godkjennes som lærere for enkeltelever som har behov for en spesiell kompetanse som lærere ikke vanligvis har. Dette støtter vi, og håper dere tar det inn i programmet. Her må det være elevens behov som teller mest, ut fra en sakkyndig vurdering.

Høyere utdanning

Vi ønsker at studiestøtten utvides til 12 måneder. Ganske enkelt fordi husleia vanligvis må betales i 12 måneder, og studenter bør også kunne ta seg ferie og ikke tvinges til sommerjobb.

Vi ønsker at det åpnes for en femårig allmennlærerutdanning. Alle lærere trenger ikke master. Mange lærere med en smal masterutdanning kan føre til at de vil ha problemer med å få full jobb. Det er mange små og middels skoler i Norge. Det er ikke nok timer i hvert fag til at masterutdannede med kompetanse i bare to fag, kan få full stilling. Dette kan bli et stort problem framover, samt føre til sentralisering og større skoler. Vi mener derfor at vi fortsatt trenger allmennlærere.

Kompetansekravene med tilbakevirkende kraft må bort. Vi vil også fjerne kompetansekravene helt. Vi ønsker at skoleledelsen, i samarbeid med de ansatte, må få tillit til å sette sammen lærerteam på best mulig måte for elevene. Noen ganger vil kompetanse og lang erfaring i klasseledelse være viktigere for å lykkes enn antall studiepoeng i et fag.

Vi ønsker at dere fjerner prikkpunktet: "Styrke forskningsbasert undervisning. God undervisning må være forskningsbasert." Dette er bare en floskel. God undervisning er først og fremst erfaringsbasert

Og sist, men ikke minst:

Det bekymrer oss i Skolenes landsforbund at så mange medlemmer i SV velger å være organisert i forbund i Akademikerne og UNIO. Den eneste arbeidstakerorganisasjonen som troverdig jobber for sentrale kollektive avtaler og offentlige fellesskapsordninger er LO. Det har LO en lang historie på og jobber etter et definert og forutsigbart verdigrunnlag. Skolenes landsforbund praktiserer et bredt faglig og politisk samarbeid og mener at det ikke må være noe mål for fagbevegelsen å avpolitiseres. Den norske samfunnsmodellen fordrer nettopp et offensivt og bredt faglig og politisk samarbeid.

Vennlig hilsen

Anne Finborud
Forbundsleder

Geir Allan Stava
forbundssekretær